

Szerző
Vörös István

Dátum
2026. jan. 30.

VERS

VERSCIKLUS

AZ EGYETEMSZIGET 22.

A TRÉFA

Szókratész egykori börtönében
 most afféle akadémia működött.
 Nem is tudta, hogy ott
 számon tartják sok irányba
 (tehát sehová) elkalandozó írásait.
 Az órái is ilyenek voltak. Diákok
 mégis akadtak, akik kedvüket
 lelték bennük. Hiszen olyan is van,
 aki önként hagyja tetováltatni
 magát. Vagy akit épp a semmi,
 senki, a sehová érdekel.

A helytartó azon volt,
 hogy bezárassa a börtönt,
 így az akadémia tagjai
 vagy kívül vagy belül
 maradjanak a rácson.
 Az akadémián egyszerre
 nevettek és háborogtak ezen.
 Hogyan lehet egy börtönt bezárni?
 Az épp a kinyitását jelentené.

Beszélgetések a semmivel,
 ezt a címet választotta
 bemutatkozó előadásának.
 Tehát másfél órát szónokolt.
 Ezentúl nem hallgathatók
 semmiről! – fogadkozott.
 A közönség, aki a vicceit
 nem mindig értette, most
 nevetett.

BOGÁNCSS

A humor, a nevetés, a tréfa –
 a semmi, a kiürülés, a gondolatcsavar.
 Melyek ezek közül az eszközei,
 és mi az, ami kampóként
 beleakad, bogáncsként
 a mellszőrébe keveredik,
 hurokként elszorítja a bokáját,
 hogy fuldokolni kezd
 a lábfeje...?

217

NEM AJÁNLOTT, NEM LEHETETLEN

Egy város szerkezete megmutatja,
hogyan gondolkodnak az ott lakók.
És ha minden átépül – gondolatcsere
zajlik. A gondolatok
cserekereskedelme és pénzszerző
építkezés, mint a duplafenekű hajó.
A két szurkozott faréteg között

ki tudja, mi van.
Nem a tenger. Nem a szárazföld.
Nem ész. Nem butaság.
Se tévedés, se igazságtalálás.

Félig leomlott és félkész házak,
paloták, raktárak, szentélyek.
Se lakni, se jól élni, se
gyűjteni, se áldozni nem
biztonságos, nem ajánlott,
nem lehetetlen.

A táj kezében tartja a lakókat.
A lakók várost tartanak maguk
elé, bemenekültek a város alá,
elbújnak a város mögé.

Bujkálás és menekülés közben
otthonra és útra lelnek.
De ezzel nem lenne szabad
dicsekedniük.

A nyelv dicsekvésre biztat,
visszatart a gondolkodástól,
lakhatóvá teszi az aggályokat.

Új főváros épült egy tengerszorosban,
azzal a céllal, hogy ne áruljon
el semmilyen gondolatot.
Így hát csak egy zsarnokról
merték elnevezni.

218

A RABSZOLGAPIACON

Csak álmában járt
rabszolgapiacon. Vagy
ha ébren odakeveredett,
igyekezett úgy tenni,
mintha rossz álom volna.

A rabszolgák szaga más,
mint a szabad embereké.
Hajón szokta érezni, amikor
fölszivárog az evezők felől.
Olyankor az öreg fával
és a vasláncokkal magyarázza,
mintha emberek nem is
lennének ott.

Ezek nem is emberek, nyugtatja
magát, és belép a piacra, ezek
rossz tulajdonságok.

Íme a kéjsóvárság, mondja
és megvesz egy ében testű
rabszolganőt. Ez a butaságom,
mondja, és megvesz egy kopasz
férfit, aki állítólag
tanítani tud.

Ez a szétszórtságom, mondja
már kint a nagypiacon,
és megvesz egy egész alom
kölyökkutyát.

219

A RABSZOLGAKÖLTŐK LEGSZEBB VERSEI

Azt persze természetesnek vette, hogy eltanult ezt-azt mesterektől, hogyan kell és hogyan nem szabad írni, hogyan nem kell és hogyan szabad tanítani. Megtanulta az írást, megírta a tanulást. De azon meglepődött, mikor a kézmozdulatait, a stílusát észrevette a

követőinél. Már rabszolgák
is írtak verset. Sőt,
külön kötetbe gyűjtötték:
A RABSZOLGAKÖLTŐK
LEGSZEBB VERSEI. Mit
számít, ki rabszolga, vonta
meg a vállát. Na ja, az
irodalomban talán
semmit! De az életben?

220

AZ ELSŐ CITRUS

Egy fekete tógába öltözött
álarcos alak, talán nő,
hozott neki cserépben
valami méregzöld cserjét.
Ahogy növekedett, kiderült,
a ritka citrusfáról
van szó, évek múlva
három nagyobbacska,
göcsörtös bogyót adott.
Fölvágta, megkóstolta,
az ízétől egy pillanatra
összeszűkült a világ.
Aztán amikor a hidegrázás
elmúlt, a látvány már ugyanolyan
kicsinyes maradt.

221

A KULTÚRA VÉGNAPJAI

Az úgynevezett egyszerű
emberek közül görögül
már senki sem értett.
Ezért ő görögül írt verseket.
Aztán kivégezték az
utolsó öregasszonyt,
aki még fejből tudta
Vergiliust és Horatiust.
Bár nem emiatt, de ettől
kezdve soha senki nem

mert már nyilvánosan
verset szavalni.

Ezért ő ószlávul próbált
írni valamit. Úgy érezte,
jól sikerült. De maga
sem igazán értette.

222

ÁLMUNKÁK

A feladatok megesznek,
mint a vízbe szórt ételt
a rákok. Bedobsz
egy csirkecsontot a sekély
öbölbe, és nézed, ahogy
előgyalogolnak. A legnagyobbik
az ollójával kettévágja
a csontot, elégedetten
fogatja, de akkor egy szürke
halfarkas kikapja őt a vízből.
A csont ollóstul visszaesik
a tengerbe, a rák a többi
lábával int
búcsút az életnek.

223

A VÉGSŐ

Az Egyetemszigetnek,
mikor már nem volt egyetemsziget,
sikerült önállósodnia
a Birodalomtól. Nyugaton
azt mondta, a Kelethez,
Keleten, hogy a Nyugathoz
tartozik. Nem ez volt
az érdekes, hanem hogy
a rabszolgák vették
át a hatalmat, és hogy

egyenlőséget hirdettek.
Azt mondták, nincsenek
istenek. Sőt, Isten sincs.
Nem fogták föl, ez a nehéz
kísérlet mekkora felelősséget
ró rájuk. Ha most nem
sikerül, nem lehet még
egyszer megpróbálni.

Nem sikerült.

kép | vecteezy.com